

ADMINISTRAȚIA
ȘI TIPOGRAFIA
Brașov, piața mare Nr. 31.
Toți cei care doresc să se
aboneze la această gazetă să se
adreseze la:

ABONAMENTUL ANUAL
se plătește în avans la
Administrația Brașov și la
toate birourile de distribuție:
în Viena: M. Duka, Roehrich
Schick, Rudolf Moser, A. Oppolzer,
Wachfolger; Anton Oppolzer, J.
Dussner, în Budapeșta: A. V.
Goldberger, Eckstein Bernat, în
București: Agence Havas, Sucu-
sursale de România; în Ham-
burg: Karolyi & Liebmann.

Prețul abonamentelor: o seriă
ordinară pe o colină 6 ec. și
80 cr. timbru pentru o publi-
cație. Publicația mai deasă duă
tarifa și învoială.
Reclame pe pagina a 8-a o
seria 10 cr. sau 50 bani.

GAZETA TRANSILVÂNIEI.

A N U I L X I .

„Gazeta” țese în ră-care di.
ABONAMENTUL ANUAL: Pe un an 12 fl., pe șase luni 6 fl., pe trei luni 3 fl. N-rii de Duminică 2 fl. pe an.
PENTRU ROMÂNIA ȘI STRĂINĂȚE: Pe un an 40 franci, pe șase luni 20 fr., pe trei luni 10 fr. N-rii de Duminică 8 franci.
Se prenumără la toate oficiile poștale din țară și din afară și la dd. asociatori.
ABONAMENTUL BIURULUI BRAȘOV administrației, piața mare, țergul Inului Nr. 80 etagin I.: pe un an 10 fl., pe șase luni 6 fl., pe trei luni 3 fl. 50 cr. Cu davan în casă: Pe un an 15 fl., pe 6 luni 8 fl., pe trei luni 5 fl. Un exemplar 5 cr. v. a. s. s. 15 bani. Atât abonamentele cât și inserțiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 31.

Brașov, Mercuri 11 (23) Februarie

1898.

Mișcarea socialistă și presa străină.

Mișcarea socialistă formeză acum o rubrică constantă în foile un-gurești. Din zi în zi se dovedesc mai mult, că această mișcare este foarte serioasă și că a prins deja rădăcini adânci până și în comitatul Pestei, despre care se pretinde, că nu suferă de miserie ca alte comitate. Și intru cât ar suferi, s'au luat, se dice, măsurii ușurătoare, inițiindu-se lucrări de construcție până la suma de 26,000 fl. (!) pentru ca să se ocupați muncitorii, primind plată de câte 50—60 cr. la zi. Puțin se găsească însă, cari să fie mulțumiți cu această plată, căci după părerea socialistilor, omul nici nu trebuie să se misce din loc pentru 60 cr. la zi.

Fapt este, că și în comitatul Pestei muncitorii agrari sunt amărîți și agitați, fiă în urma miseriei, fiă de cătră așa numiții „agitatori din capitală”. Ei au declarat categoric, că nici nu vreu să scie de încheierea unui contract pentru sece-riș său treerat până la Sânt-Petru. Din cauza acesta proprietarii sunt foarte neliniștiți și dic, că vor fi constrinși a angaja muncitorii țereini.

În comitatul Sabolciu asemenea socialismul se lăsece tot mai tare și nu este neînsemnată scirea, că socialistii de prin comunele de-acolo își cumpără arme.

În tot cazul are o semnificare amenințătoare ceea ce se constată de cătră proprietarii și nemeșii din acele ținuturi, că țărănimea nu se mai poartă cu acel respect față cu dênșii, ca mai înainte. Asemenea nu contribuie nicidecum a micșora gravitatea mișcării faptului, că cu toate amenințările guvernului și cu toate măsurile extra-ordinare luate de puterea publică, totuși conducătorii socialisti nu încetază cu agitațiunea lor, conchiamă și țin adunări populare ca cea de alaltăeri la Czegled și par a fi

forțe încreduți în viitorea izbândă a cauzei lor.

Nu este deci fără temei ceece accentuează diarul „Reichswehr“ din Viena, că acuma s'a deochiat teribil și liberalismul din Ungaria atât în ce privește nemulțămirea naționale, cât și în ce privește cesțiunea muncitorilor. „Vălul s'a rupt”, dice numita foia. „Între naționalitățile din Ungaria e fierbere de mult, ér cesțiunea muncitorilor, care avea până acuma numai caracter local, a cuprins și a pus în fierbere întreg șesul Ungariei. Ungaria stă în préjma unei revoluții agrare”.

Până și foile din Paris au început să ia la ochi stările din Ungaria. Diarul „Figaro”, vorbind de amărăciunea, ce domnesce între muncitorii agrari din comitatele curat un-gurești, trece și la adâncă nemulțămire, de care sunt cuprinși Românii din Transilvania, făcând următoarea observare: „mai mulți mari proprietari un-guri de frică au dat drumul muncitorilor lor români; Românii fruntași sunt implicați mereu în conspirații imaginare inventate de guvernul un-guresc”.

C'un cuvânt, mișcarea socialistă pare a fi deschis cu desăvîșire ochii străinătății, ca să se convingă odată de stările putrede din partea acesta a monarhiei dualiste, pe care guvernânții un-guri până acum au sciut'o ascunde și cocoloși dinaintea ochilor ei, pretindënd neconținut, că totă nemulțămirea din țără se reduce la svêcolirile neputinciose ale câtorva agitatori.

Din Bucovina.

Darea de sémă a deputatului Dr. G. Popovici.

Deputatul Dr. G. Popovici, ales în parlamentul central din Viena de curia a cincea din Bucovina, și-a făcut darea de sémă înainte alegătorilor săi în adunarea dela Câmpulung.

Acesta adunare s'a ținut în 2 (14) Februarie și a fost una din cele mai imosante. Sala palatului comunal era înțesată de lume, țerani și inteligență. Mulți, ne mai încăpënd în sală, au trebuit să stea afară. Gale-riile erau ocupate de dame.

E de însemnat, că la adunare n'a fost trimis din oficiu nici un reprezentant al autorității publice, ceea ce de sigur a făcut bună impresiune asupra Românilor.

Indată după deschiderea adunării s'a dat cuvântul d-lui deputat Dr. Popovici, care își făcu darea de sémă într'un discurs ținut în limbăgiu popular, foarte des și furtunos aplaudat. Lăsăm să urmeze după „Patria“ din Cernăuți un resumat al acestui interesant discurs.

Clubul român și partidele din parlamentul central.

Vorbitorul face mai întâiu un tablou al luptelor din parlamentul central. Aceste lupte se învîrt în jurul întrebării: *să se lărgescă autonomia țerilor Austriei, sau ba?* și érași: *să aibă toate națiunile Austriei drepturi egale, sau să fiă ca până acum o nație privilegiată, altele mai puțin băgate în sémă, ér restul helotisate?* Pentru noi Românii, cari în această trinitate de ranguri am ocupat locul cel mai nefavorabil, nu există, decât un răspuns: *Autonomia trebuie lărgită* (Aplause). Românii, cari cunosc propriile lor suferințe, nu pot, decât să lupte sincer și necondiționat pentru *egala îndreptățire*. De aceea clubul român din parlamentul din Viena s'a atașat partidelor autonomiste, aliându-se cu acele grupuri, cari și-au pus în program egalitatea națiunilor din Austria.

Nu e vorba aici, de suntem germanofili, ori nu. În politică hotăresce interesul și nu inima, ér acest interes nu ne apropiă momentan de grupurile germane din stanga parlamentului. Aceste grupuri nu tind la o egală îndreptățire a națiunilor pe toate terețele; din rândurile lor a eșit vorba volantă despre *națiunii inferioare*, ele sunt comandanate de grupul radical național, care

intenționează *eschiderea Galitiiei și a Bucovinei din parlamentul vienes și crearea unei diete generale la Lemberg*, unde ar avé să apară trimișii unei *Bucovine vasale*. Acesta însă ar însemna *sfirșitul națiunii române în Bucovina* (Aprobări sgomotóse). Ne-am cufunda în oceanul leșesc, cum cade perdută o pétără scumpă în un fund de iaz. De-am face tovărășia cu cei ce au acest plan, am fi vinovați de stingerea Bucovinei și a Românilor, am comite un patricid. Dorim nu numai ca Bucovina să rămână autonomă, dér mai virtos cerem, ca drepturile ei să se adaugă și să se lărgescă. De Galitiia nu voim să scim nimic. Din contră dorim, ca acele legături, cari aji ne mai legă de această vecină a noastră, cum e curtea de apel, direcția căilor ferate etc., cât mai curând să le putem curma.

Suntem calumniați, că am încheiat un pact cu Polonii. Adevărat e, că mergem în parlament alătura cu Polonii, dér acest drum comun nu are ținta, ca să ajungem la Lemberg. Noi mergem aliați cu cei ce au proclamat drept devisă lărgirea autonomiei și egala îndreptățire a națiunilor, ér între aceștia se află și Polonii. Din momentul însă, ce Polonii ar schimba atitudinea corectă, ce-o observă dela constituirea clubului român încoace și ar manifesta o ingerință în afacerile Bucovinei, noi am deveni dușmanii lor neîmpăcați. Polonii sunt momentan greși și multilateral atacați în teritoriul lor propriu. E greu de presupus deci, că ei ar dori să înmulțescă prin luarea Bucovinei numărul celor nemulțumiți în Galitiia. Cele espuse însă nu sunt un îndemn la letargia și la suprimarea pazei. La întrebarea, cum să fiă Austria, noi răspundem: nici germană, nici slavă, ci drept și justă, ca o mamă, cătră toate popórele ei. (Aplause generale.)

Activitatea clubului român.

În vederea, că în curând parlamentul central se va redeschide, oratorul ține să schițeze activitatea de până acum a clubului român.

Constituirea clubului român parlamentar, dice, a fost o necesitate politică pentru noi. (Aplause.) Deși regretabilele evenimente

FOILETONUL „GAZ. TRANS.”

Cum vom traduce pe classici?

(Biblioteca autorilor clasici. Müller. București 1898)

Studiu-recensiume de N. Sulică.

Nec verbum verbo curabis reddere fidus interpres.

Horatius. Ars poet.

Nec converti ut interpres, sed ut orator, sententiis idem et earum formis tamquam figuris, verbis ad nostram consuetudinem aptis.

Cicero. De opt. gen. or.

I.

Involuntar ni-se impune la auđul acestei întrebări, clarificarea din capul locului a unei alte cesțiuni, a cărei rezolvare condiționează în mod necesar răspunsul la întrebarea, ce ne preocupă, și anume: *dacă trebuie să traducem pe classici seu nu, cu alte cuvinte, dacă antica literatură clasică, ca cel mai desăvîșit organ al culturai celor vechi, are misiunea său nu de a mai funcționa ca factor cultural în procesul de evoluțiune al popórelor moderne, în special*

al poporului român, și *dacă da, în ce măsură se póte afirma tesa acesta?*

Nu voi cerca să întru în detaliul acestei cesțiuni, de vreme ce în urma urmelor trebuie să ne trezim în fața acelei probleme pedagogice, care preocupă aji pe toți... semidoctii și aventurierii științifici, cari pătrunși, veđi Dómne, și ei de importanța spiritului timpului: șovinismul ideei naționale și în parte și de tendințele practice-realistice ale vécului, caută și dumnealor să se pronunțe, într'o cesțiune atât de „gravă”. E vorba de instituțiunea gimnasiilor clasice în forma lor de până acum*. Din parte-mi țin să constat în punctul

*) De altmintelea să nu uităm, că și religiunea, bine înțelese cea creștină, în genere și așa și ca doctrină școlară a avut să întempine aceleași atacuri din partea „liber cugetătorilor“ de aji; dér pentru aceea nu mai puțin adevărat este, că esclusivul și cel mai solid fundament al societății de aji, numai această religiune póte fi. Ambele idei, cea anticlastică ca și cea anticristă au pornit, ca de regulă, și au fost propagate pe un plan mai estins de Francesi.

acesta numai atât: odată e clar că gimnasiul de aji cu chemarea-i *ideală*, în opoșiune cu tendințele *utilitare**)* moderne, e indispensabil ca factor cultural-spiritual; e clar mai departe, că gimnasiul astfel conceput, e singurul, care e în stare să esopereze cea cultură *istorică*, care are să formeze și să crească partea cea mai alesă a societății de aji: clasa cărturarilor, inteligența propriu đisă.

Fundamentul gimnasiului însă tocmai în partea sa ideală și de caracter istoric-cultural, il alcătuesce instrucțiunea în cele două limbii clasice. În consecuență importanța transplântării productelor spirituale-estetice ale anticei clasicității e indiscutabilă, las, că e una din primele noastre datorințe morale-naționale, să căutăm să ne creăm posibilitatea de a ceti în *románesc* operele strămoșilor noștri, căci la din contră la ce ne mai tot lăudăm, că suntem „gintă latină”? Ér în ceea ce privește în

**) Să nu uităm nici ce a đis Aristotele: „A se face robul principiilor utilitaristice e nedemn de un spirit nobil și liberal“.

special literatura grécă, tocmai pentru-că clasicității eline i-se restringe tot mai mult terenul în gimnasiu, trebuie să ne cugetăm la o nouă modalitate de a face accesibile produsele estetice ale vechilor Elini pentru publicul modern, prefăcându-le într'un nou element de cultură. Singura modalitate posibilă e o bună traducere. Fóрте bine observă în punctul acesta un filolog italian: Le traduzioni appartengono alla letteratura della lingua in cui sono fatte e tanto più vi appartengono, quanto sono migliori. (Traducerile aparțin literaturai acelei limbii, în care s'au făcut și formează o proprietate cu atât mai prețioasă a ei, cu cât sunt mai succese).

Noi, Românii din parte-ne am prestat ce e drept și pe terenul acesta atât cât ne-am luat ostenela să facem, dér nici pe departe atât, cât s'ar fi putut și așa, precum ar fi trebuit să se facă.

Ar fi foarte interesant un studiu special bibliografic-istoric asupra cultivării filologiei clasice la Români. În epoca Fanarioșilor până la începutul vécului present am avé un material destul de bogat

parlamentare nu au îngăduit o recoltă mai bogată de rezultate, totuși *clubul român nu s'a reîntors cu mâna goală din Viena*. A isbutit a asigura realizarea unei vechi și ferbinte dorințe a națiunii noastre. *La toamnă se va deschide prima clasă paralelă română la gimnaziul superior din Cernăuți* (Aplause frenetice și sgomotose, strigăte de bravo.) și astfel vom avea în capitală o contrabalansă justă față de gimnaziul rutean înființat deja mai înainte. Nu avem a ne înțelege în laude, pentru-că ni-s-au acordat în fine aceste clase paralele. Noi nu am obținut decât bunul nostru drept (Aplause). Și din acesta numai o mică, o foarte mică cvotă. Dér e remarcabil, că abia concentrați în micul, dér naționalul club român, deputații noștri au reușit, au obținut aceea, ce în celebrul și importantul club Hohenwart în nici un chip n'au putut dobândi.

Clubul român a intervenit de repetite-ori și prin crearea unei direcții la Cernăuți a căilor ferate și pentru neîntârziata lucrare a liniei Cămpulung-Dorna. **Peste curând vom avea direcția la Cernăuți** și vom fi făcut astfel un pas înainte în emanciparea noastră de sub epitropia Galiției. (Aplause.) Rămâne numai, ca la activarea noii instituții să accentuăm și să realizăm postulatele noastre naționale, ca direcția să nu fiă un cuib de înstrăinare.

Vorbitorul amintesc apoi de propunerile prezentate de d-sa în ultima sesiune a parlamentului (clasele paralele române la pedagogiul și curtea de Apel din Cernăuți) și promite a-le repeta și a-le susține și în sesiunea viitoare. Invățământul nostru nu va avea rode bune, până ce nu vor primi învețătorii instrucția în limba în care ei au a o preda. Cine a învățat a cânta din scripcă, nu poate da concerte din fluer. (Haritate.)

Arată apoi modul, cum școlă de lemărit din Cămpulung poate fi îndrumat spre calea unui progres; arată stadiul în care se află cestiia salariilor preoțesci și discută în mijlocul unei atenții încordată proiectul de lege pentru asociațiunile țărănești. Raportază despre adunarea țăranilor din Viena, promite, că va reprezenta țăranimea bucovineană și la consfăturile, ce se vor ține în Martie la Viena în cestiia transacției cu Ungaria și a reformei birului, numai rögă țăranimea română din Bucovina să rămână credincioasă partidului național și numai sub acest stindard să lupte pentru interesele ei de clasă (Aplause).

Programul agrar plugăresc va fi un punct principal în credeul partidului nostru. Momentan sunt două mari probleme la ordinea zilei. Cestiunea năimirei moșiilor **fondului religiosar și băncile după sistemul Raiffeisen**. Interesele țării cer, ca fondul, primul moșier în țără, să-și năimască moșiile în un chip, care e favorabil intereselor stării țărănești. (Aprobări.) Adă sunt casuri, în cari un speculant arîndeză falcea

cu 18—20 fl. și o subarîndeză apoi unui gospodar cu 70 fl. Oratorul a primit sute de plîngerși și de rugări de a interveni. Partidul român trebuie să iee această cestiă în mână. (Aplause frenetice).

Un alt lucru de o importanță eminentă sunt **cassele Raiffeisen**. Când înainte de trei ani au lansat „ținerii” primele idei în țără în această privință, au fost întâmpinați cu scepticism. Cu tôte acestea ei n'au pierdut speranța, au preparat tôte materialele trebuincioase, cari țilele trecute au fost puse la dispoziția comitetului țării. Mișcarea pentru băncile Raiffeisen a aflat un sprijin neașteptat, dér foarte binevenit din partea unor patrioți din comuna Crasna, cari în frunte cu mult zelul lor preot au făcut primul pas concret pentru întemeierea băncilor Raiffeisen. Apelază apoi la toți factorii normativi din comune, ca să înființeze cât de curînd aceste bănci, cari vor ridica starea deplorabilă economică a țărănimii. (Așa e! așa e! promitem că vom înființa!)

Vorbesc apoi despre importanța **cabinetelor de lectură** din punctul de vedere cultural și cere înființarea lor în fiecare comună. Cabinetele sunt vetre de unde se revarsă căldura și lumina asupra poporului nostru. Ocârmuirea trebuie să dorască prosperarea acestor cabinete, pentru-că ele aduc prosperarea poporului.

Oratorul atinge apoi **organizația partidului**. O societate politică în Cernăuți nu ajunge. Districtele trebuie să se organizeze și ele politicesc. Starea actuală e încă foarte îngrijitoare. În privința școlară stăm foarte prost. Sunt comune, cari de ani întregi se luptă, ca să se învețe în școlă lor limba română. Aceste stări de lucruri nu mai sunt de suferit și noi trebuie să protestăm în contra lor cu tötă puterea (Aplause și aprobări). Tot așa stăm cu autonomia noastră comună, cu libertatea alegerilor, și a întrunirilor. (Așa e, așa e!) Din tôte părțile sunt presiuni. Vai de constituționalismul nostru. Cu tôte acestea noi nu desnădăjdum. (Nu! nu!) Speranțele noastre sunt în noi înși-ne! Cine scia a-și ajuta, aceluia îi va ajuta și Dumnezeu (Aplause).

Dér un lucru îmbucurător tot s'a întâmplat. Este numirea noului president **Bourguignon**. Venit din o țără, unde constituționalismul e păzit cu sfințenie, unde nu se terorizează la alegeri și la întrunirile cabinetelor de lectură (aplaude frenetice). Baronul Bourguignon de bună seamă nu va schimba nici aici principiile sale. (Trăescă!) Un bărbat care ca diregător a fost atât de stimat, a fost atât de drept și luminat nici ca president nu poate fi altfel. (Trăescă! trăescă!) Și noi nu cerem decât dreptate. (Aplause sgomotose, prelungite și repetite)

Dispoziția între țeranii unguri.

Țilele aceste s'a prezentat la ministrul-președinte Banffy o deputațiune din Bodrogeköz. Membrii ei au vizitat și Camera. În culuorele Camerei au vorbit mult de mișcările socialiștilor. Baron Sennyey Stef. a istorisit cu acest privilegiu următoarele momente caracteristice:

Țăranul din Bodrog, dișe el, avea până acum obiceiul, că agrăia pe proprietarul său așa: „D-le măria-ta, părintele nostru îndurat! (Méltóságos uram, kegyes jó atyánk!) Acum nici că-i mai mulțămesc, decât îl vöd; își trag pălăria pe ochi și schimbă privirți ironice cu soții săi, ca și cum ar voi se dișcă: nu va mai fi acesta așa mare domn, numai să...”

Când țeranilor din Czigand li-s'au trimis pe cap cele 5 compănii de soldați, cinci glugași (țeran și glugă) s'au dus într'o sēră în castelul baronului de-acolo, rugându-l să mijlocescă, ca să se depărteze miliția din comună, căci îi sērăcesc și le mănăncă tot ce au. — Bine, bine, le dișe baronul, mergeți numai acasă, mîne voiți vorbi eu cu solgăbirul. — Dér nu cuezăm să mergem acasă, au diș țeranii. — De ce nu? — Pentru-că ne vor prinde, — Dér ce-ați făcut? — Nîmic deosebit, dér și în contra noastră e dată porunca.

Baronului i-se făcū milă de ei și le dădū quartir până dimineața. În diua următoare îi povesti baronului servitorul, care a durmit în odaia laterală, că astfel au vorbit țeranii între ei: — Pentru acêsta noi totuși rămănem cei de demult și nu ne întorcem de pe calea, pe care am pornit. — La dejun, când țeranii căpătară câte un păhărel de rachiu își închinau unul altuia, dișcend: — Dumnezeu să ne țină în putere și sănătate, ca să ne ajungem scopul măreț!...

Procesul contra lui Zola.

Precum am amintit, ședința a 12, dela 20 Febr. a. c. s'a introdus prin rechiămarea la bară a colonelului Picquart. El se plînge de atacurile unor diare, cari nu sunt întemeiate.

Generalul de Pellieux, rechemat dișe, că refusă de a răspunde, de aci înainte, la întrebările ce n'ar fi în legătură cu afacerea Zola. El mai adaugă: Totuși am spus deja, că totul era ciudat în acêstă afacere. Ceea ce e încă și mai ciudat (întorcendu-se spre colonelul Picquart) și i-o spun în față, (mișcare), e atitudinea unui domn, care pörtă încă uniforma armatei franceze, și care a venit aci la bară să accuse pe trei generali, că ar fi comis un fals și s'ar fi servit de el. (Tunete de aplaude în fundul sălei).

Colonelul Picquart: Am spus în mod respectuos șefilor mei, că nu vorbesc aci în fața justiției decât pentru a spune adevărul, dér o repet încă odată în fața șe-

filor mei, că n'am înțeles să suspectez nici intențiunile, nici buna lor credință.

Labori: Și eu am spus de asemenea, că soldații sunt de bună credință și tocmai asta-i care mă îndurerază și mă îngrozește mai mult.

Președintele, (oprind pe Labori) d-vostră pledați!?

Labori: Nu d-le președinte, dér trebuie să precizez aici ceva care pentru mine are cea mai mare importanță. Vor să mă terorizeze. Se adresază, nu numai mie, dér chiar soției, scrisori de amenințare pentru a mă intimidă.

Se nasce apoi un conflict între președintele și Labori, în urma căruia președintele îi retrace acestuia cuvîntul.

Se mai ascultă martorii Lalance, fost deputat alsățian, Duclux și membrul Academiei Anatole France, cari toți atestă buna credință a lui Zola.

După o scurtă suspendare a ședinței, curtea dă o sentință, declarând, că ministrul de răboiu, general Bilot, nefind autorizat de consiliul de miniștri de-a se înfățișa, nu va fi ascultat, ér scrisóra „uhlanului” nu se va amesteca în desbateri.

După ce depozițiile martorilor s'au terminat, ședința se ridică și se amănă pe Lună. La eșire din palatul justiției nu se produce de astă-dată nici o manifestație remarcabilă.

SCRIRILE ȚILEI.

— (10) 22 Februarie

Despărțământ al Asociațiunei în Sătmar. Comitetul central al Asociațiunei a însărcinat pe d-l George Pop de Basesci cu constituirea unui despărțământ al Asociațiunei în Sătmar. D-sa, însoțit de d-l Andrei Cosma, s'a dus în acest scop la Sein, unde a fost convocată adunarea de constituire pe diua de 16 Febr. n. c. S'au înscris 17 membri ordinari și s'a constituit un comitet provisoriu sub presiudiu d-lui Gavril Lazar, protopop în Sanislau, rămăcend, ca în Maiu să se constituie comitetul definitiv.

Protopop al Mureș-Uiôrei este numit d-l Dr. Sebastian Radu, fost profesor și predicator la catedrala din Blășiș.

Catedra de limba română la universitatea din Pesta. La catedra ce a devenit vacantă prin mörtea mult regretatului Alexandru Roman au concurs următorii: Dr. Moldovan Gergely, prof. univers. în Clușiș; Dr. Alexics György docent la univ. din Budapesta; Dr. Ios. Siegescu, catechet în Budapesta; Alexiu Viciu, prof. gimn. în Blășiș; N. Bodiu, prof. de stat în Zombor; George Popp, prof. de limba rom. la gimn. de stat din Arad; Vincențiu Nicoră, prof. la gimn. de stat din Fiume; Silvestru Nestor, prof. gimn. în Blășiș; Ioan Ciocan, deputat dietal, fost director în Năsăud;

pentru literatura grecescă, ér de aci încolo datăză epoca, în care mai ales sub influința literaturii clasice franceze, și în parte italiene, se cultivă și la noi subiecte scöse din istoria și literatura română. Punctul de culminațiune însă și-l ajunge acêstă direcțiune în epoca lui Laurian și Maxim, în care ômenii pëtrunși de spiritul latinist au desvoltat o activitate destul de însemnată și pe terenul traducerilor din autori clasici, în special latini.

Prima urmă de influință a literaturii clasice asupra literaturii române, o formăză traducerea Odissei lui Homer (între anii 1750—1780), din care Gaster comunică în chrestomatia sa (II, 82) două specimene: discursul lui Nestor și descrierea palatului „Sirsii”.

La începutul și în prima jumătate a secolului present s'au făcut următoarele încercări în direcțiunea acêsta (A. A. Densusian Ist. lit. rom. pg. 312): *Iosif Conf. Bătaia bröscelor cu șórecii* a lui Homer după o traducere ungurească (manuscriptul în biblioteca museului din Clușiș).

Constantin Aristea a tradus 6 cânturi din Iliadă.

Vasile Aron traduce Eneida lui Vergil, aceeaș e tradusă și de *Moise Sora Novac* (1807—1862. Pumnul: Lept. rom. IV 39) în versuri albe, și de *Atanasie Șandor* (manuscr. în bibl. Ac. rom.) în esametre.

Primul, care a înțeles necesitatea indispensabilă a literaturilor culte străine pentru progresul neamului românesc, a fost nemuritorul Eliade. Drept aceea și-a și propus, să traducă pe toți autorii clasici: greci, latini, francesi etc. Puterile sale însă distribuite în atâtea părți n'au fost suficiente pentru executarea unei opere atât de grandioase: a tradus o bună parte din autorii moderni: Dante, Voltaire, Lamartine, Lord Byron etc. Măreța idee a lui Eliade a fost reluată și pusă în lucrare mai târziu de Academia română, care prin acordarea de premii anuale a esoperat un număr destul de frumúșel de traduceri tocmai din sfera literaturii clasice. Voiți enumera aici cele mai însemnate:

G. Muntean. Operele lui Tacit. Sibiu 1871. De acelaș: *Suetoriu, Viața celor 12 împărați* (premiată de Rosetti).

C. Căpăcineanu. Iuliu Caesar. *Bellum Gallicum.* București 1872.

D. A. Laurian. Filipicele lui Cicero. București 1877.

A. Demetrescu. Dio Cassius. *Istoria Romanilor.* București 1878.

Caragiani. *Odissea* lui Homer.

N. Barbu. *Istoria* lui T. Liviu (I—VI) București 1884. În timpul din urmă a apărut:

D. I. Ghica. *Istoriile* lui Herodot (cartea I) Berlin 1894.

Tôte aceste traduceri însă între alte defecte mai au și păcatul general al timpului: latinisarea cu toptanul a limbei romănesci, așa că arare-ori te alegi cu impresiunea, că limba traducerilor e mai latină — bine înțeles latină „culinară” — decât limba originalului.

În timpul din urmă se observă o mișcare mai conscie și mai cu spor în direcțiunea acêsta. Apar traducerile lui Horaț (Ode, Epode, Carmen seculare) de *Olănescu* și din *Vergilius* (Eneis) de *Coșbuc**. Am-

* Coșbuc a mai tradus și o parte din Bucolice (v. Antologia rom. a lui Mantin), ér din Terențius pe Phormio, publicat în „Familia”.

bele traduceri făcute în versuri, sunt mênite să formeze epocă în istoria traducerilor autorilor clasici în limba română. Sub impresiunea succeselor obținute de cei 2 poeți-traducători — precum se vede — se pornesc acum o nouă întreprindere literară, cu scopul de-a se pune exclusiv și pe un teren cât mai larg în serviciul popularizării literaturii clasice între Români. Titula cel puțin: „Biblioteca classică” acêstă vré să esprime. Biblioteca apare în București în edițiunea lui Storck și Müller. S'au publicat până acum doi numeri: Ovidiu. Părți alese din primele 4 cărți ale *Metamorfoselor*, și Cicero „De amicitia”. Importanța unei astfel de întreprinderi pentru noi Români e evidentă; dér, așa precum se recomandă noua bibliotecă prin primele sale publicațiuni, numai mulțami nu ne poate. Și tocmai faptul acesta mi-a și sugerat articolul de față.

În chipul acesta revin și la cestiunea ce ne-am propus'o ca obiect al studiului de față: *Cum avem să traducem pe clasici?*

Simeon Desseanu, notar în Cluj. După cum află „Tribuna“ din Sibiu senatul universitar a propus să fie numit Alexici. E probabil însă, că guvernul va numi pe Moldovan Gergely și apoi pe Alexici îl va trimite în locul lui la Cluj. Etă unde a ajuns catedra lui *Alexandru Roman!*

Contele de Gubernatis, profesor universitar la Roma, va întreprinde în vacanța de vară o călătorie în Siria, Ierusalim și Cairo în scop științific. Cu această ocaziune va visita din nou Țara Românească. În urmă va merge la Paris, fiind ales ca președinte de organizațiune a congresului internațional al orientalștilor, care se va ține la începutul lui Octombrie din anul 1898 la Roma. Călătoria sa în Asia o face în vederea acestui congres.

Ingrijirea protestanților. Câte-va date, ce le-a publicat din Budapesta cu privire la religia copiilor din căsătoriile mixte, au făcut pe protestanți să fie foarte îngrijiți asupra viitorului bisericii lor. Dela intrarea în vigoare a legii privitoare la religia copiilor din căsătoriile mixte, tot mai mare este numărul acelor părechi, cari se învoiesc, ca copiii lor să fie botezați în religia aceleia dintre părinți, care aparține bisericii catolice. Pe calea aceasta în decursul anului trecut biserica reformată a suferit în cursul anului 1897 o pierdere de 742 suflete, ceea ce este identic cu pierderea a tot atâtea familii. Episcopii și celelalte căpetenii ale bisericii reformate, după cum spune „M.-g.“ țin acum dese consultări asupra celor de făcut pentru evitarea pericolului. Ingrijirea lor e cu atât mai mare, fiindcă și numărul neconfesionalștilor e recrutat în cea mai mare parte din sinul acestei biserici.

Un fenomen. De o lună și mai bine a sosit la Sinaia un număr considerabil de un fel de vrăbii mult mai mari decât vrăbiile ordinare. Aceste pasări în număr de milioane s'au așezat în jurul muntelui Furnica și la Castelul regal. Arborii sunt plini de aceste pasări, care ziua pléacă în stoluri ca lăcustele, până dincolo de Câmpina și caute mănecarea, și seara se întorc în Sinaia ca un nor gros. Ciripiturile acestor milioane de pasări, întrec șgomotul aburului, care ese din locomotive. Se pare, că pasările au emigrat la Sinaia, înșelate de timpul călduros de zilele trecute. Ele au sosit în câte-va nopți de-a rândul și nu se scie din ce parte au venit.

Circulațiunea pe Dunăre a început deja. Vaporul comisiei dunărene „Principele Ferdinand“, a plecat Vineri din portul Sulina și Sâmbătă a sosit la Galați, unde au sosit și mai multe șlepură. Se așteaptă dintr'un moment într'altul ca și vaporele Regiei monopolurilor să începă cursele între Galați și Brăila.

Tabele de părete. D-l Ioan Tuducescu, învățător în Lipova face cunoscut, că tabelele de părete pentru școlile populare redactate de d-sa, vor apăre încurând în a treia edițiune. Tabelele sunt ilustrate cu icone, în 2 culori, așa că pe fiă-care tabelă litera nedesvoltată și neînvetată încă este tipărită cu roșu. Seria întregă, care constă din 18 tabele, costă 3 fl. 60 cr. Tabelele sunt recomandate de Ven. Consistor din Arad pentru școlile din diecesă. Și din partea Academiei Române autorul a primit o scrisore, prin care lucrarea sa este lăudată în cuvinte foarte măgulitoare. Fiindcă multe școle de-ale noastre sunt mult lipsite de astfel de tabele, ba în unele se folosesc tabele de altă limbă, învățătorilor școlilor noastre populare le atragem deosebita atențiune asupra acestor tabele românești, bine întocmite. Ele se pot procura dela d-l autor din Lipova. (B. Lipova).

Licitatiune. Direcțiunea tramvaiului din loc face cunoscut, că în 1 Martie n. c. la orele 3 p. m. se vor vinde prin licitatiune publică în sala de așteptare a gării de pe promenadă toate acele obiecte, cari în intervalul dela 7 Martie până la finea lui Novembre anul trecut au fost aflate în sălile de așteptare ale gării, în cupee, ori în alte locuri de pe teritoriul tramvaiului,

fără a se scie cine sunt proprietarii lor. Obiectele se vor vinde plus-oferenților pe lângă banii gata.

O espozitiă de speculă. Antreprenorii locului de petrecere din Pesta „Ös Budavár“, cunoscut din timpul Milleniului, voiesc a întreprinde o espozitiă internațională, unde să se pôtă vedé tot felul de noutăți, invențiuni, sport, etc. Camera de comerț și industria din Brașov ne face însă cunoscut, că ministrul de comerț a declarat, că această espozitiă nu va pôtă da diplome și medalii și că asemenea semne distinctive din parte-i nu vor avé valoare. Ministrul mai declară, că o astfel de espozitiă nu o pôtă sprijini nici în privința materială, nici moralmente.

Efectul vindcător, ce-l produce recunoscuta Apă amară „Franz Josef“ al catar de mațe și dispoziția de a se îngrășa, este incomparabil. La cumpărare să se ceră anume apă amară „Franz Josef“, ca să nu se schimbe cu alta mai puțin folositore.

Miseria în Bihor. Ni-se știă din Bihor cu data de 19 Februarie n.: Sărăcia, ce domnesce în comitatul Bihorului, e înspăimântătoare. Cei mai mulți omeni ar cumpăra bucate, dăr n'au pe ce. Mulți iau împrumuturi cu camătă grea dela Jidani și dela alți îmbuibăți, cari se folosesc de aceste zile negre spre a despoia poporul și a se îmbogăți. Intre Unguri iritația și nemulțămirea e mai mare ca între Români, cari dela firea lor sunt răbdurii și pacnici. În Szalárd și în alte comune unguresc se ivesc mișcări socialiste; n'auți, decât că vor împărți frătesce între toți moșiile bogătașilor domni de pământ, Jidani și Unguri, cari prin unele părți ale acestui comitat au posesiuni forte estinse.

Fomea pe mulți îi împinge la hoții. Dela mōra din Sărsig nisce nevinovați au furat bucatele unor omeni din Sarcău, cari se duseră la acea mōră să macine; în Margita la un păzitor de vii ungar, în urloii colibe s'a aflat belit la fum calul unui locuitor de-acolo, dela care l'a fost furat cu câte-va zile înainte; dela morarul din Ciulesci nisce făptuitori au furat slămina dela doi porci. Nu pot înșira tōte casurile, căci ar fi prea multe și infricōșate. Mai adaug numai, că nōptea pe drumul țerei nu-i consult a umbla, căci mulți dintre cei necăjiți, cari ziua neavând ce lucra, nu au de unde câștiga pâinea de tōte zilele, nōptea țin calea drumarilor, pe cari de au de ce, îi despōie. O, Ungaria fericită! — X.

Procesul Zola și Germanii.

E lucru forte firesc, că Germanii urmăresc cu cea mai mare încordare procesul Zola mai ales după ce s'a susținut așa de mult, că secretele militare din cestiune ar fi fost tradate Germaniei. Cercurile competente germane au declarat de repetite-ori, că n'au nici-odată vre-o legătură cu Dreyfus și mai în urmă a declarat-o acesta însuși secretarul de stat Bülow.

Acum foile germane sunt de părere, că afacerea Zola va avé pentru Francia cele mai grave consecențe. Etă ce serie corespondentul din Paris al diarului „Münchenener Allgem. Ztg.“: „Sunt convinși, că jurații vor condamna pe Zola din două motive. Intăiu pentru că nu vor avé curajul să răpescă plebeii guvernamentale din Paris victima, și apoi pentru că Zola, prin afirmarea sa, că tribunalul de resbel, care a judecat asupra lui Esterhazy, a lucrat, la poruncă, a mers formal prea departe.“

„Nu tribunalul de resbel“, țiece mai departe amintitul corespondent, „dăr oficiul, care a făcut intrucțiunea, ce a servit ca material tribunalului de resbel, și acuatorul public, care a figurat în acest tribunal, au lucrat „la poruncă“, tribunalul a lăsat numai să fie influențat. Zola s'a greșit numai în expresiune și pentru acesta va trebui să sufere. După acesta va veni reviziunea contra juriului de față din cauza enormelor greșeli de formă și de procedură. Istoria se va începe cu acesta din nou, numai că juriul se va întruni nu în

Paris, ci în Versailles. Cumcă aici se va termina afacerea, erăși nu se pôté admite. Sfirșitul, după logică, nu pôté să fie, decât sfirșitul Republicei“.

E ușor de înțeles, că presa germană stă pe partea lui Zola, deși vrea să apară cu totul obiectivă. Incăt pentru preșidul „sfirșit al Republicei“ nu sciu, decât acesta le-ar conveni Germanilor. Lui Bismark de sigur, că nu-i va conveni, căci el a spus-o de repetite-ori, că Germania trebuie să prefere, ca Francia să fie Republică, deōrece ca Republică va fi tot-déuna mai slabă.

Convocare.

Subscritorii acțiunilor la întreprinderea comercială în înființare „Severineana“, societate comercială pe acții, se învită prin acesta în virtutea §. 154 din legea comercială la adunarea generală constituantă, care se va ține în Caransebeș la 3 Martie 1898 st. n. la 10^{1/2} ore a. m. în sala comunității de avere.

Obiectele: 1) Deschiderea și constituirea adunării. 2) Constatarea capitalului social prin subscrieri și prin solvir. 3) Stabilirea statutelor societății. 4) Concluziuni referitor la constituirea societății. 5) Alegeri de direcțiune și a comitetului de supraveghere. 6) Concluziuni referitoare la §. 152 din legea comercială.

În înțelesul §. 155 din legea comercială, fiă-care acție subscrisă dă un vot. În înțelesul acelei legi, nici un acționar nu pôté exercita mai mult de 10 voturi. Acționarii pot participa la adunare sêu în persoană, sêu prin plenipotenți.

Caransebeș din ședința fondatorilor ținută la 3 Faur 1898 st. n.

Andrei Ghidiu, **Dr. Petru Ionescu**,
președinte. secretar.

Mulțămită publică.

Sibiu, 27 Ian. 1898.

Cu ocaziunea ședinței publice, aranjată de societatea de lectură „Andrei Șaguna“ în 29 Noembrie a. tr. în memoria Marelui arhieru Andrei, au încurs oferte benevole în favorul societății dela următorii p. t. domni:

Prea Sântia Sa Ioan Mețian episcop, 5 fl., Prea Sântia Sa Nicolae Popea episcop 5 fl., Ilustritatea Sa Dr. Ilarion Pușcariu arhiermandrit, vicariu episcopesc 5 fl., Corneliu Aiser ampioat de bancă 1 fl., Nic. Albu cleric. abs. 1 fl., Dr. D. P. Bărcian prof. sem. 1 fl., Iuliu Bardoși ins. reg. scol. în pens. 1 fl., Dr. Ilie Beu medic sem. 1 fl., Lud. Binder 2 fl., Z. Boiu ass. cons. 2 fl., Dr. V. Bologa 2 fl., I. Broju preot militar 2 fl., D-na Ana Broștan 1 fl., D-na Lucreția Butnariu 2 fl., T. Căliman inv. Boița 52 cr., D. Câmpean arch. cons. 1 fl., d-ra Cornelia Ciceiu profesoră 1 fl., d-ra Maria Cioban profesoră 1 fl., Familia P. Cosma 3 fl., D. Comșia prof. sem. 2 fl., I. Crăciun inv. Boița 51 cr., N. Cristea ass. cons. 2 fl., Dr. E. Cristea secretar cons. 2 fl., d-ra Elena Cuntan 1 fl., L. Cutean paroch în Orda inf. 1 fl., A. Katzler 2 fl., Dr. E. Dăian red. 1 fl., V. Dan de Apșa cand. de adv. 1 fl., N. Dura par. Deal 2 fl., Iosif Enescu cleric abs. 80 cr., I. Ghibu prof. sem. 1 fl., V. Greavu 50 cr., Al. Herlea cleric abs. 1 fl., N. Ivan ass. cons. 2 fl., I. Imbărus 1 fl., G. Iacob inv. 50 cr., G. Jândrea inv. 1 fl., M. Lazar ass. cons. 1 fl., A. Lebu mare proprietar 3 fl., I. de Leményi adv. Brașov 2 fl., Pant. Lucaș cass. cons. 3 fl., D-na Ana Lupean 2 fl., Nic. Mihăilă 1 fl., N. Mihălițian 50 cr., P. Mihălțean 50 cr., I. Mișu exped. cons. 1 fl., N. Moldovan adm. ppsc 2 fl., I. Mureșianu paroch în Tresnia 50 cr., L. Negriță inv. 50 cr., V. Onișor cand. de adv. 30 cr., T. Orlea cleric abs. 50 cr., V. Orosian paroch în Săn-Iacob 1 fl. 50 cr., I. Papiu ppresbiter 2 fl., D-na Ana Pașcu 1 fl., D-ra Maria Pașcu 1 fl., P. Pipos jud. de tablă reg. în pens. 3 fl., R. Pop 50 cr., Is. Popa paroch în Ocna inf. 1 fl., C. Popa inv. 50 cr., G. Poponea 1 fl., V. Popoviciu cleric abs. 50 cr., I. de Preda adv. 2 fl., L. Pușcariu funcționar de bancă 1 fl., Dna

Dominic Rațiu 1 fl., D-na Ioana Rebegea 1 fl., Familia Reou 3 fl., Ir. Roman 50 cr., Romitan econom Tresnea 50 cr., Dr. R. Roșca dir. sem. 3 fl., S. Săcărea 50 cr., Dim. Săcărea inv. 50 cr., D-na N. Savu 1 fl., D-na Calipsa Șandru, Sighișora 1 fl., D-șora Ana Simco 50 cr., I. Stângu par. în Gusteriță 1 fl., G. Stănăsă inv. 1 fl., C. Stejar căp. ces. reg. în pens. 1 fl. 50 cr., C. Suciuc cler. abs. 1 fl., N. Tănase econom în Ludoș 1., Dr. A. Tincu jadv. 1 fl., Vic. Tordășian of. cons. 50 cr., E. Vancu funcț. de bancă 50 cr., N. Varza sergent 50 cr., D-na N. Vătășian 1 fl., Dr. N. Verderdea adv. 3 fl., I. Vințelariu paroch în Ocna sup. 1 fl., E. Vinteleriu funcț. de bancă 1 fl., M. Voilean ass. cons. 1 fl., N. N. 50 cr.

Venit brut 121 fl. 13 cr., Speșe 40 fl. 72 cr. Venitul curat e de 80 fl. 41 cr., ce s'a adus la fondul societății.

(Va urma.)

ULTIME SCRIRI.

Roma, 21 Febr. „Agenția italiană“ scrie, că un neguțător din Roma a primit o scrisore dela un amic al sêu din Siberia, în care acesta-i comunică, că în Siberia nu de mult au fost aflați doi omeni pe jumătate înghetați și morți de fome, despre cari se crede, că s'ar ține de expediția lui Andrée. Cei doi necunoscuți sunt așa de bolnavi, încăt n'au putut să vorbi până acuma.

Paris, 21 Febr. Atară plouă tare, în ședința palatului justițiunii, ședința sa a început în ședința palatului justițiunii însă e îndecție. Sala tribunalului vogorului general suită de șlebe. Pr. Van Kassel îndată după ședința începe pledoaria sa, îndreptându-se mai intăiu în contra acelei afirmări a lui Zola, după care tribunalul de resbel ar fi achitat pe Esterhazy „la poruncă“. Acesta însă nu ia succes apărării a-o dovedi. Vorbesce vehement în contra insultei, ce li-s'a făcut din partea apărării oficerilor, cari s'au prezentat la pertractare. Apărătorii au voit ca prin interpretarea forțată a legii să dobândească reviziunea procesului Dreyfus. La acesta însă nu suntem autorizați. Apără pe oficeri, cari au fost bănuți, că au luat poziția în contra formeii de stat republicane. Trece apoi în discursul sêu la Picquart.

Innsbruck, 21 Febr. Mai mulți tineri studenți dela universitatea de aici au fost eliminați dela tōte universitățile din Austria din cauză, că au luat parte la demonstrațiuni. Aceeași sorte îi așteaptă în curând și pe studenții demonstrați delati universitatea din Viena.

Maxime.

— În morală, ca și în artă, a vorbi e nimic, a face e totul.

— Paciența este cheia tuturor urmărilor.

— Ceea ce nu se pôté schimba, se primesce cu paciânță.

— Cine promite mai mult, decât e în stare să facă, este ușuratic.

— Cea mai curată bogătiă în lumea acesta e onōrea nepătată.

— Fericirea stă în simț, ér nu în spirit.

— Cine ține mult la sine, își detrage mult.

— Tăcerea și gândirea nu pot supăra pe nimeni.

— Cine vré să ajungă în vârful scării, să sue tot numai câte-o treptă.

— De voiesc să placă tuturor, trebuie să-ți placă tōte.

— În păhar se înecă mai mulți, decât în Dunăre.

Proprietar : **Dr. Aurel Mureșianu.**

Redactor responsabil : **Gregoriu Maior.**

„ALBINA“ institut de credit și de economii în Sibiu.

Nr. 3783.

Domnii acționari ai institutului de credit și de economii „ALBINA“ se invită prin acesta în virtutea §-lui 20 al statutelor societății la

a XXV adunare generală ordinară,

care se va ține în Sibiu Luni în 28 Martie 1898 st.n., înainte de amăzi la 10 ore în casa institutului (Strada Baier Nr. 1.)

O B I E C T E L E:

1. Raportul anual al Direcțiunii; bilanțul anului de gestiune 1897 și Raportul comitetului de supraveghiere.
2. Distribuirea profitului realizat conform bilanțului.
3. Distribuirea sumei destinate pentru scopuri de binefacere.
4. Fixarea prețului marcelor de prezentă pe anul curent.
5. Alegerea a 3 membrii în consiliul de Direcțiune în sensul §-lui 36 din statute.
6. Alegerea unui membru al comitetului de supraveghiere.

Domnii acționari, cari în sensul §§. 22, 23 și 24 din statutele societății voiesc a participa la adunare în persoană, sau prin plenipotențiați, sunt rugați a-și depune acțiunile și eventual dovedile de plenipotență, cel mult până Sâmbătă în 26 Martie a. c. st. n. 6 ore p. m. la casa centralei în Sibiu, sau la a Filialei în Brașov.

Sibiu, 7^{av} Februarie 1898.

Directiunea.

A XXV-a încheiere a conturilor cu 31 Decembre 1897.

Contul Bilanțului.

ACTIV				PASIV			
	fl.	cr.		fl.	cr.	fl.	cr.
Cassa în numărar							
Bon în Giro-Conto și			61090	86	Capital social: 6000 acțiuni à 100 fl.	600000	—
Cambii de bancă			19135	40	Fondul de rezervă al acționarilor	100000	—
Imprumuturi hipotecare			3698790	92	Fondul de garanță al scris. fonciare.	200000	—
Credite personale			2229520	71	Fondul special de rezervă.	51242	01
Credite cambiale			659979	85	Fondul de pensie al funcționarilor	118090	30
Credite de cont-curent			700790	65	Depuneri spre fructificare	5502555	28
Avansuri pe efecte publice			380575	11	Scrisuri fonciare cu 5% în circulațiune	1110000	—
Credite fixe			108561	—	Scrisuri fonc. cu 5% în cor. în circul.	1065000	—
Imprumuturi pe produse			15413	95	Scrisuri fonciare eșite la sorti în circulațiune	26100	—
Casa institutului, realități dela gara Brașov și div. realități de vânzare			8786	62	Cambii de bancă reescomptate	418811	75
Efecte publice			291253	23	Diverse conturi creditore	307970	30
Acții dela diverse bănci			1085963	91	Dividende neridicate	1200	—
Efectele fondului de garanță al scrisurilor fonciare			81832	50	Interese anticipate pro 1898	78466	23
Efectele fondului de pensii al funcționarilor institutului			200824	25	Profit net	124788	96
Mobilier după amortisare de	8829	18	6500	—			
Diverse conturi debitoare	883	18	7946	—			
			147259	87			
			9704224	83			
						9704224	83

Contul de Profituri și Perderi.

EȘIRI				VENITURI				
	fl.	cr.	fl.	cr.	fl.	cr.	fl.	cr.
Interese:					Interese:			
pentru depuneri spre fructificare	244466	51			dela cambii de bancă	229297	19	
" scrisuri fonciare	104509	96			" imprumuturi hipotecare	152739	38	
" imprumuturi luate pe efecte	2686	66	351663	13	" credite personale	53644	72	
Spese:					" efecte publice	60229	07	
Salarie	45121	84			" credite cambiale cu acoperire hipot.	45987	89	
Banii de quartir	5365	—			" credite de cont-curent	10885	97	
Imprimate, registre, porto, diverse	15956	69			" avansuri pe efecte	5961	78	
Marce de prezentă	2475	—	68918	53	" credite fixe și impr. pe produse	2424	52	561170
Contribuțiune:					Chirie			13518
directă	20170	80			Provisiuni			15908
10% dare la interesele dela depuneri	24446	65	44617	45	Profit la monetă			273
Amortisare din mobilier			883	18				
Profit net			124788	96				
			590871	25				590871
								25

Sibiu, 31 Decembre 1897.

P. Lucața m. p.,
membru al direcțiunii.

I. Papiu m. p.,
membru al direcțiunii.

Dr. N. Vecerdea m. p.,
membru al direcțiunii.

Cosma m. p.,
director executiv.

Iosif Lissai m. p.,
comptabil-șef.

Subsemnatul comitet am esaminat conturile prezente și le-am aflat în deplină regulă.

Sibiu, 18 Februarie 1898.

Comitetul de supraveghiere:

Dr. Ilarion Pușcariu m. p.

Dr. Beu m. p.

St. Stroia m. p.

Ioan Crețu m. p.

Cursul la bursa din Viena.		Oblig. căil. fer. ung. de ost. I. emis.		Renta de hârtie austr.		Napoleondori	
Din 21 Februarie 1898.		122.10		102.45		953 1/2	
Renta ung. de aur 4%	121.85	79.50		122.65		Mărci imperiale germane	58.75
Renta de corone ung. 4%	99.45	97.50		143.70		London vista	120.15
Impr. căil. fer. ung. în aur 4 1/2%	120.60	157.25		929—		Paris vista	47.52 1/2
Impr. căil. fer. ung. în argint 4 1/2%	100.85	140.—		381.25		Rente de corone austr. 4%	102.85
		102.45		363.25		Note italiene.	45.35